D·N

3/7 1946.

England, judarna och Palestina.

Den långvariga oron i Palestina har stegrats till öppen konflikt. Under hänvisning till de allt talrikare terroraktionerna har de brittiska myndigheterna inskridit mot de judiska organisationerna och häktat tusentals judar. På judiskt håll anklagas engelsmännen för brott mot Balfourdeklarationen och mandatbestämmelserna, man vädjar till den internationella och särskilt till den amerikanska opinionen mot det land som efter det första världskriget hyllades som judendomens befriare. Det är en djupt tragisk konflikt som därmed uppstått, ty det är en konflikt mellan folkgrupper med i huvudsak samma levnadsregler och samma demokratiskt-humanitära ideal.

I Balfourdeklarationen av år 1917 förklarade dåvarande utrikesministern Balfour att den brittiska regeringen ville arbeta för "upprättandet i Palestina av ett nationellt hem för det judiska folket"; detta skulle ske utan intrång i de medborgerliga och religiösa rättigheter som tillkom andra grupper i Palestina. Mandatbestämmelserna av år 1922 går på samma linje. Under erkännande av "det judiska folkets historiska samband med Palestina" uttalades att ett nationellt hem för detta folk skulle upprättas i landet och att den brittiska regeringen i hithörande fråga skulle rådgöra och samverka med Jewish agency, en organisation som är övervägande om än icke helt sionistisk. Dessa löften och bestämmelser innebar icke att England förband sig att möjliggöra en obegränsad judisk immigration till Palestina, icke heller att Jewish agency tillades något slags medbestämmanderätt i immigrationsfrågor. Detta framgår med all tydlighet av texternas ordalydelse och har uttryckligen understrukits av den brittiska regeringen vid skilda tillfällen, exempelvis i en deklaration av dåvarande kolonialministern Churchill år 1922.

Det judiska samhälle som under 1920-talet framväxte i Palestina kunde uppstå och bestå tack vare engelska diplomater och soldater. Arabernas ovilja mot de judiska invandrarna mildrades genom Englands förmedling, och det arabiska motstånd som gjorde sig gällande i form av våldsdåd nedslogs av brittisk polis och militär. I stort sett kunde därför invandringen lugnt fortgå och Palestina i allt högre grad bli präglat av den judiska bosättningen. Ännu år 1922 var judarna blott 84.000 av en befolkning i Palestina på 750.000 personer. År 1944 var judarna däremot 554.000 av 1.765.000. År 1939 beslöt den engelska regeringen, säkerligen väsentligen på grund av den arabiska majoritetens missnöje, att i framtiden endast 15.000 judar om året skulle få inflytta; efter fem år skulle den judiska immigrationen helt upphöra. Från judiskt håll kritiserades detta beslut med ytterlig skärpa.

Efter det andra världskrigets slut kom frågan i ett nytt läge. Omkring en miljon av Europas sex miljoner judar beräknades leva kvar efter den nazistiska förföljelsen. Skulle icke ens den bråkdel av detta antal som haft sin hemvist i Tyskland och Polen kunna få bosätta sig i Palestina?! Frågan upptogs av en officiell anglo-amerikansk kommission, vars i början av maj detta år publicerade betänkande bl. a. gick ut på att 100.000 judar under året skulle få inflytta i Palestina. Araberna i Palestina angrep hetsigt detta förslag, judarna ansåg det utgöra ett minimum. Den brittiska regeringen har ännu ej givit klart besked. Men att dess ståndpunkt är negativ framgår av Bevins uttalanden vid arbetarpartiets kongress i Bournemouth; irritation väcktes av Bevins antydan att amerikanerna ville låta judarna få komma till Palestina för att slippa ta emot dem i New York. Den engelska regeringens hållning har lett till en stark ökning av de judiska terroraktionerna. Bakom dessa står, eller påstås åtminstone stå, under kriget till landets försvar övade och med vapen försedda judiska förband. Den brittiska regeringen gjorde i förrgår genom Attlee gällande att förbindelser skulle finnas mellan Jewish agency och den största av de militärt utrustade judiska organisationerna.

Den nu företagna brittiska aktionen synes i stort sett stödjas av folkopinionen, även om en del kritiska stämmor gjort sig hörda. Manchester Guardian, som bättre än något annat organ representerar den icke socialistiska radikala intelligensen, har visserligen klandrat regeringen för dess bryska uppträdande, men några dagar tidigare uttalades att det var engelsk behärskning, icke brist på judisk provokation, som dittills hindrat krig med judarna i Palestina. Den våldsamma förbittringen bland judarna har framkallat ett starkt eko i Förenta staterna och den amerikanska regeringen har visat sig beredd att bidra till förverkligandet av kommissionens förslag.

Vissa av de från judiskt håll — bl. a. professor Ehrenpreis i en intervju i dagens tidning — framförda beskyllningarna mot England är klart ohållbara. Något brott mot Balfourdeklarationen och mandatbestämmelserna föreligger icke från Englands sida. Då Balfourdeklarationen förklarar att England skall hjälpa judarna att upprätta ett nationellt hem i Palestina kan detta icke tolkas som ett löfte att göra Palestina judiskt, och det har icke heller tidigare tolkats så. Det i deklarationen givna löftet anser sig England redan ha uppfyllt genom ordnandet av den judiska bosättningen.

Palestinaproblemets egendomliga och komplicerade karaktär beror naturligtvis i grunden därpå att en fredlig och lugn samlevnad mellan araber och judar för närvarande ter sig osannolik. Araberna har hela tiden varit kritiska mot den judiska invandringen, och väpnad konflikt mellan de båda folkgrupperna skulle antagligen utbryta om England lämnade landet åt dess öde. För tjugu år sedan skulle en dylik konflikt utan varje tvivel ha resulterat i arabisk seger, och även nu är denna utgång den troliga. Detta innebär att judarna, som angriper den engelska politiken, dels har England att tacka för att en bosättning i Palestina över huvud kommit till stånd, dels är beroende av England för att denna bosättning skall vidmakthållas. Motsättningen mellan araber och judar leder vidare till att utsträckt självstyrelse icke kan beviljas. Om araberna vore ensamma kunde de få samma relativa självständighet som sina stamfränder i Irak och Syrien; om judarna vore ensamma skulle de likaledes med framgång kunna göra anspråk på självstyrelse. Nu måste, såsom den anglo-amerikanska kommissionen framhåller, Palestina styras ungefär som en brittisk kronkoloni; en uppdelning i skilda territorier är på grund av bosättningens karaktär icke möjlig, och med självständighet skulle följa inbördeskrig.

England är alltså, eller anser sig åtminstone vara, tvunget att upprätthålla ett slags auktoritär regim, trots att de folkgrupper som befolkar Palestina var för sig begär och enligt annars tillämpade brittiska grundsatser anses ha rätt till självstyrelse.

Än svårare är det att bedöma problemets moraliska sidor. Då judarna — senast i ett uttalande av Jewish agency den 16 juni — kräver att Palestina skall bli en judisk stat, hänvisar de till det faktum att Palestina var judiskt för nära två tusen år sedan. Men araberna kan åberopa att de bildat majoriteten av Palestinas befolkning i mer än ett tusen år. Vart skulle det leda om världens länder skulle fördelas efter en vägning mellan dylika anspråk? Och hur kan det begäras att England för att tillfredsställa de judiska kraven skall driva ut araberna ur Palestina eller åtminstone vissa delar av landet? I realiteten är det starkaste stödet för judarnas anspråk helt enkelt de lidanden som de genomgått, de svårigheter de över allt har att kämpa mot. Men kan den allmänna moraliska obligation i vilken västerlandet står till judarna omsättas i en politiskt möjlig och med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet moraliskt acceptabel handling?

Så mycket bör vara klart att sionismen icke allena kan lösa det judiska problemet. Assimilationslinjen är fortfarande oförankomlig. Till dess framgång kan varje folk bidra genom en generös invandringspolitik och genom kamp emot antisemitismen.

En politisk bifärg har Aftontidningen hittat

i Dagens Nyheters artikel om regeringens Rysslandsplaner, vars sakliga innehåll kollegan inte gör något försök att bestrida. Meningen är tydligen att politisk i detta sammanhang skall läsas som utrikespolitisk, och då blir beskrivningen så felaktig som möjligt, eftersom Dagens Nyheter inte berört den sidan av saken annat än genom att instämma i det allmänna önskemålet att våra goda förbindelser med Sovjetunionen skall fyllas ut genom ömsesidigt och för båda länderna naturligt handelsutbyte. Men ett avtal som förverkligar denna önskan behöver inte pressas igenom på konstitutionella bakvägar, och det motsvarar inte sitt ändamål ifall det blir en belastning i stället för en komplettering av det svenska näringslivet. Det är från dessa båda synpunkter, den konstitutionella och den näringspolitiska, som Dagens Nyheter granskat tillgängliga uppgifter om avtalsförberedelserna, vilka för övrigt bedömts med samma huvudsyfte som hela raden av handelsavtal under och efter kriget, nämligen att hålla vakt om Sveriges berättigade intressen, däribland inte minst fortvaron av fri handel och enskild företagsamhet.

PRESSGRANNAR

Monarkens ställning under parlamentarismen upptas i anslutning till Dagens Nyheters ledande artiklar i ämnet till saklig debatt av Svenska Morgonbladet (fp). Tidningen återger Dagens Nyheters uttalanden om det parlamentariskt oriktiga i att regeringen utnyttjar monarkens auktoritet för sina syften och fortsätter:

Man skulle utan vidare kunna acceptera detta resonemang, om det avsåge att gälla ett ordinärt läge, om det alltså passade in på något läge före eller efter världskriget. Men det gör det ju inte. Det gäller en situation, då hela världen stod i brand och det gällde för vårt lilla land att komma helskinnat undan. Det har naturligtvis ett värde att diskutera de parlamentariska formerna även under dylika extraordinära tider. Så har ju samlingsregeringens tryckfrihetspolitik under krigsåren varit utsatt för berättigad kritik av en stor del av den svenska pressen. Men man bör ju, om man vill vara rättvis, klart ange det starkt begränsade avsnitt, som krigsåren utgöra, och ta hänsyn till de utomordentliga svårigheter, som de för landet närmast ansvariga hade att kämpa med. Det är ju mycket under dessa år, som från fredssynpunkt kan betraktas som parlamentariskt oformligt, men som från krigslägets synpunkt kan anses vara icke bara försvarbart, utan det enda riktiga. Samlingsregeringens tillkomst var en sådan åtgärd, mycket annat att förtiga. Den syftade till en anspänning av hela nationens krafter och utgjorde utåt ett bevis på svenska folkets enighet. Lika sund och riktig som denna åtgärd var under krigsläget, lika parlamentariskt otymplig och olycklig skulle den vara under fredliga förhållanden.

På samma sätt förhåller det sig med konungens insatser under krigsåren. De voro speciella åtgärder i ett hotande läge för att nå vissa bestämda praktiska mål. Parlamentariska finsmakare kunna möjligen hålla före, att det hade varit bättre att omsorgsfullt vårda formerna, även med risk att de praktiska resultaten skulle äventyras eller bli sämre. Svenska folket i stort har nog svårt att visa ett dylikt parlamentariskt renlärighetsnit.

Tidningen förbiser åtskilligt i sina resonemang. Att åberopa regeringens tryckfrihetspolitik som skäl för att monarken skall tillåtas att handla oparlamentariskt låter sig icke göra redan av det skälet att denna politik skarpt kritiserades; de kungliga aktionerna har däremot nästan helt gått fria från kritik. En parlamentarisk samlingsregering är intet mot parlamentarismen stridande och kan därför ej jämställas med monarkens uppträdande; samlingsregeringar har i en rad parlamentariska länder bildats under fred likaväl som under krig. Men riktigare är att monarkens handlingssätt kan fattas som prejudicerande just därför att kungen själv i sitt tal på åttifemårsdagen hävdade en rätt att ingripa under kriser och även en (visserligen mera begränsad) rätt till personlig makt under normala förhållanden; denna kärnpunkt förbigås helt av Svenska Morgonbladet. Slutligen bör det vara klart att man kan ogilla en författningspolitisk ordning, även om denna i enskilda fall ger goda resultat; en annan gång kan förhållandet bli det motsatta.

När man nu en gång börjat att i någorlunda god tid konsultera riksdagen i handelspolitiska frågor — det för övrigt enda rimliga förfaringssättet — skulle det se högst egendomligt ut om riksdagen i detta fall ställdes åt sidan, skriver Östergötlands Folkblad (s) om det ryska avtalet och tillägger:

Det är omöjligt att återhålla den reflexionen att det nu är fråga om en så stor kredit att betydande svårigheter utan tvivel kommer att göra sig gällande. Det har sagts att det måste vara ett svenskt intresse att undvika en ensidig handelspolitisk orientering, som främst bygger på våra gamla förbindelser väster ut, och detta kan förvisso äga sin riktighet. Men det är givetvis lika viktigt att man inte inläter sig på så pass krävande engagemang öster ut att det blir svårt att på tillfredsställande sätt upprätthålla den önskvärda kontakten åt det andra hållet. Här möter oss en avvägningsfråga av stor vikt inte bara i nuläget, utan också i framtiden, och det är därför fullt naturligt att de stora ryska anspråken i särskilt hög grad dragit uppmärksamheten till denna avtalsfråga.

Det är inte endast själva kreditmomentet, hur allvarligt det än må vara från ekonomiska och valutapolitiska synpunkter, som i detta fall vållat undran och diskussion. Fråga är också om vår svenska industri verkligen äger tillräcklig kapacitet att effektuera alla ryska beställningar utan att våra egna behov därigenom kommer att röna kännbart intrång. Enligt vad initierade kretsar uppger måste det sålunda komma att vålla betydande svårigheter att fullfölja avtalsprogrammet exempelvis när det gäller önskade elektriska utrustningar, för att nu nämna allenast en av de mycket ansträngda sektionerna. Hur det i verkligheten förhåller sig med den saken kan naturligtvis ingen utanför facket på egen hand bilda sig en klar föreställning om, men att saken ingalunda är enkel, kan man lätt sluta sig till. Och liknande kan givetvis förhållandet vara på andra avsnitt. Att en begränsning åtminstone tills vidare vore önskvärd ligger därför i öppen dag, men här liksom i fråga om andra handelsavtal torde det ställa sig utomordentligt svårt, för att inte säga absolut omöjligt, att göra några väsentliga avsteg från de dispositioner som förhandlarna ansett sig kunna acceptera. Emellertid tyder onekligen allt på att en sammanpressning vore den lyckligaste lösningen av denna handelsöverenskommelse.

Varken hr Nordenson eller hr Herlitz eller någon annan har önskat framkalla en offentlig debatt i själva sakfrågan, påstår Svenska Dagbladet (h), som emellertid i fortsättningen gör ett litet avsteg från denna djupa undfallenhet:

Hr Nordenson underströk dock vikten av att alla parter bli så fullständigt som möjligt informerade om frågans innebörd och att handelsavtalet med Sovjetunionen utformas på ett sådant sätt, att det verkligen blir möjligt för Sverige att fullfölja det och att uppnå de mål, som med överenskommelsen åsyftas. Detta är kärnpunkten, och härom torde också ganska stor enighet råda. I varje fall står den svenska industrin bakom detta uttalande. Man önskar ett vidgat handelsutbyte med Sovjetunionen, och man vill så långt det är möjligt tillmötesgå de önskemål i fråga om den svenska exportens sammansättning, som framförts från rysk sida. Men samtidigt måste man göra de reservationer, vilka betingas av risken för ökat inflationstryck och snedbelastning av vissa grenar av den svenska industriproduktionen.

Det är minst lika viktigt att väsentliga sidor av sakfrågan diskuteras offentligt som att de dryftas i ett slutet riksdagsutskott.

OFFICIELLT

Krigsmaterielverket. Till assistent i Eo 20 vid industribyråns kemiska sektion har förordnats S. Reftel och till assistent i Eo 18 vid industribyråns ordersektion A. Ahlstedt.

Pensionsstyrelsen. Pensionsstyrelsen har till kanslibiträde i lönegrad A 7 förordnat e. o. kontorsbiträdet hos styrelsen Alice Anna Isabella Ekhagen.

Järnvägsstyrelsen. Järnvägsstyrelsen har konstituerat till förste byråingenjör t. f. byråingenjören C. G. A. Wenner, till byråingenjör ingenjören i A 24 T. R. Wallgren och till ingenjörer i A 22 ingenjörerna i A 20 A. E. Anderberg och C. N. Spångberg, samtliga på styrelsens bantekniska byrå, till ingenjör i A 22 ingenjören i A 20 S. A. Palm i Borås samt till ritare e. o. ritaren C. E. L. Törnvaller på styrelsens bantekniska byrå.

— Järnvägsstyrelsen har konstituerat till kontorsskrivare kansliskrivaren Karin Ingeborg Pripp på styrelsens kanslibyrå.

Byggnadsstyrelsen. Byråarkitekt C. I. Jonsson har förordnats till intendent i lönegrad Eo 26.

— Assistent B. Schill har utsetts till byråarkitekt och arkitekt E. Claesson till biträdande arkitekt.

— Ingenjör A. K. E. Magnusson har antagits till byråingenjör.

Krigsrätterna, E. o. hovrättsfiskalen Hans Ringdén, Stockholm, föreslås av krigshovrätten till vice auditör vid regementskrigsrätterna vid Roslagens och Svea flygflottiljer.

Fångvården. E. o. skyddskonsulenten i sjätte distriktet Anders S. Nilsson förordas av fångvårdsstyrelsen till en tjänst som förste byråinspektör hos styrelsen med särskild sakkunskap i jordbruksfrågor.

Länsstyrelserna. Stadsfiskalen i Umeå E. G. J. Lindström och t. f. landsfogden i Västerbottens län E. Strandmark har förordnats till biträdande landsfogdar i lönegrad Eo 27 i Malmöhus län respektive i Västernorrlands län.

Läkarna. Medicinalstyrelsen har förordnat nedannämnda läkare att fortfarande under vakans uppehålla överläkartjänster vid rättspsykiatriska avdelningar vid sinnessjukhus:

med. dr Bo Gerle vid S:t Lars sjukhus i Lund, med. lic. Carl-Gustaf Berglin, S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg, andre läkaren Gustaf Andrén, Mariebergs sjukhus i Kristinehamn, förste läkaren Nils Ohlsson, Sidsjöns sjukhus i Sundsvall, med. lic. Eva Lagerwall, Ulleråkers sjukhus vid Uppsala, förste läkaren Gunnar Adell, Ryhovs sjukhus i Jönköping, förste läkaren Helge Knöös, Psykiatriska sjukhuset i Stockholm och andre läkaren Rudolf Lindqvist vid Umedalens sjukhus vid Umeå.

Överståthållarämbetet har förordnat taxeringsinspektör Sixten Öberg att tills vidare 1 juli—31 december närmast under skattedirektören förestå debiteringsavdelningen.

Postverket. Postmästartjänsten i Nässjö sökes av postmästaren H. B. L. Alm, Nälden, K. G. Renström, Tomelilla, G. B. Svensson, Råda, G. F. H. Agrell, Kinna, J. A. Mattsson, Hallsberg, K. I. Dafgård, Sävsjö, C. Levén, Söderköping, och C. R. Hülphershausen, Ange, samt kontrollörerna E. R. Hellqvist, Borås, K. V. Roslund, Arvika, E. L. Bergh, Nässjö, och D. E. Engborg, Kristianstad.

— Postmästartjänsten i Hudiksvall sökes av postmästarna A. S. Gardt, Arvidsjaur, H. B. L. Alm, Nälden, B. G. A. Jonsson, Kiruna, P. U. Fahlgren, Storuman, K. G. Renström, Tomelilla, L. Skog, Hässleholm, B. Sundin, Strömsund, S. Lindhagen, Asele, C. R. Hülphershausen, Ange, och E. Hammarlund, Malung, kontrollörerna E. R. Hellqvist, Borås, K. V. Roslund, Arvika, och P. Lidén, Uppsala, samt byråsekreterare J. W. Lundberg, Stockholm.

— Postmätsartjänsten i Härnösand sökes av postmästarna N. T. Truedson, Sundbyberg, A. S. Gardt, Arvika, H. B. L. Alm, Nälden, B. G. A. Jonsson, Kiruna, P. U. Fahlgren, Storuman, K. G. Renström, Tomelilla, L. Skog, Hässleholm, B. Sundin, Strömsund, S. Lindhagen, Asele, C. R. Hülphershausen, Ange, och E. Hammarlund, Malung, kontrollörerna E. R. Hellqvist, Borås, K. V. Roslund, Arvika, och P. Lidén, Uppsala.

— Postmästartjänsten i Varberg söks av postmästarna Agnes Tornée, Göteborg 6, K. A. Lindberg, Mellerud, J. A. Mattsson, Hallsberg, B. S. Björnsson, Torsby, C. A. Moberg, Gamleby, och C. Levén, Söderköping, samt kontrollörerna G. R. Ringh, Skövde, C. O. F. Berg, Hälsingborg, A. G. Jungers, Malmö, T. Berglind, Norrköping, E. R. Hellqvist, Borås, J. Nilo, Halmstad, S. Arcadi, Umeå, A. Durell, Uddevalla, P. Lidén, Uppsala, E. Krakau, Hälsingborg, och E. L. Bergh, Nässjö.

Läroverken. Skolöverstyrelsen tillstyrker att adjunkterna S. L. Fristedt vid Västerås läroverk och T. O. N. Helmius vid Norra latin i Stockholm får tillstånd att från 1 juli nästa år byta tjänster.

Mellanskolorna. Vid praktiska mellanskolan och högre folkskolan i Uppsala har för nästa läsår förordnats som extra ämneslärare fil. lic. Ake Näsander och fil. magistrarna Margit Persson, Stig Areskog och Karl Björkman samt som timlärare fil. licentiaterna Paul Brandberg och Bror Sanner, teol. dr Harald Lindström, fil. kand. Marianne Hörnfeldt, slöjdlärare Rudolf Lindegård, lärarna H. Sundén och S. Ekermann, musikdirektör A. Lööv, gymnastikdirektörerna P. O. Hemdal och Gunnel Jervant samt ingenjör Helge Palm.

— Rektor A. Wängstedt vid Marstrands högre folkskola har begärt förflyttning till

Annons.

Förvarade mattor, bevarade mattor, beställ sommarförvaring hos "Saltsjöbadstvätten", namnanrop! Inget damm, ingen mal, och grundlig rengöring före återlämnandet i höst.

Från ABERDEEN *till* ZANZIBAR

Allt flera SELL's directories kommer nu in varje vecka. Vi har haft svårigheter med skeppningsmöjligheterna, men över 600 exemplar har redan sänts ut till våra kunder, och hundratals ligger i engelsk hamn i väntan på båtlägenhet.

Om Ni ännu inte fått Edert exemplar, men redan nu vill använda Eder av SELL's möjligheter, har vi några böcker, som vi gärna lånar ut på ett par dagar.

Den svenska delen i SELL's internationella handelskanlender upptar i 1946 års upplaga 144 sidor. Den är ett utmärkt bevis för hur SELL's i tider av varubrist och handelssvårigheter leder sina kunder — som under 60 år lärt sig lita på den — till ökade affärer med den svenska marknaden.

De flesta av våra kunder har redan förnyat sin annonsering för 1947 års upplaga, och nya order kommer dagligen in. Givetvis vill även Ni ha Edert firmanamn med under lämpliga rubriker i branschregistret. Då man överallt i världen gör affärer med Brittiska Imperiet användes också SELL's överallt. Edert införande kommer att läsas av affärsmännen i varje stad från Aberdeen till Zanzibar.

För upplysningar vänd Eder till Oxford Trading Company A.-B. (Publicity Dept.), Biblioteksg. 6—8, I, Stockholm, Tel. 115030, 209964, 209965. Göteborg. Tel. 181897.

Spiralomspunna rör ...

för högeffektiv värmeöverföring levereras i olika dimensioner och materiel.

Närmare upplysningar genom generalagenten

AB KRISTENSON och GRÄHS
STOCKHOLM 17 TEL. 44 03 00

STRÖMSNÄS

PAPPERSSÄCKAR
SVEN HANSSON & Co. A.-B., Stockholm. Tel. 23 04 90

Aktiebolaget
MATAKI
MALMÖ

Tel. namnanrop MATAKI
Telegramadress MATAKI

INDUSTRIKEMIKALIER
ASFALT- och TJÄRPRODUKTER
IMPREGN. BYGGNADSPAPP
VÄGBELÄGGNINGSMATERIAL
DIV. KEM.-TEKN. PRODUKTER

Begär offert

Egna fabriksanläggningar
Import — Export

MATAKIPRODUKT
KVALITETSPRODUKT

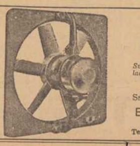

EMDE
PROPELLERVENTILATORER

Svensk, högklassig tillverkning. Helkapslade motorer för direkt anslutning till belysningsnätet. Låg effektförbrukning.

Snabb leverans. Förmånliga priser.
E. MARLAND AKTIEBOLAG
STOCKHOLM.
Tel. växel: 31 90 50, 33 50 80, 33 50 55

AB KONTORSEKONOMI, Brenning & Co, Stockholm
Tel. 23 10 70 • Göteborg • Malmö • Borås

Elektriska motorer för alla ändamål

SANDBLOM & STOHNE A.-B.
Ingenjörsfirma - Lindhagensg. 128 - Tel. 520060

Den svenska nitmaskinen
NITA
för rationell massproduktion
3200
slag i minuten
slår vår nya patentsökta
snabbnitmaskin

Tillverkas i tvenne storlekar för upp till 5 resp. 2 mm nitdiam.
INDUSTRIMASKINER
Tunnelg. 19 B, STOCKHOLM. Tel. 234855

ELEKTROGRAF
Nytt patent sökt.
Driftkontrollsystem
Maskinkontroll, Autokontroll

Intill 240 mask. eller processer kunna samtidigt registreras å ett instrument med avläsbar sek. imp. och manuellt system.

Normal pappersbredd och hastighet. Mycket stor besparing i lednings- och anläggningskostnader. Marknadens förnämsta system för all drift- och tidstudiekontroll.

Specialfirma i driftkontroll, brandalarm och signalanläggningar.

ELsignaler
MIDSOMMARKRANSEN. Tel. 45 80 41.

MANNERS TACKOR

Mässing, rödgods, bronser, bly-, tenn-, zink- och aluminiumlegeringar levereras i färdiglegerade tackor från eget smältverk. Begär offert!

OLOF MANNER
AKTIEBOLAG
Stockholm — GÖTEBORG — Karlstad

OLJETANKAR
tillverkas i alla storlekar. Begär offert!
AB SOLNA SMIDE · Industriväg. 11 · Hagalund · T. 27 31 14

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.